

Sadarbība ar makšķernieku organizācijām lēmumu pieņemšanas un ūdeņu pārvaldības jautājumos

Makšķernieku forums
Rīga, 2011. gada 21. janvārī
Zemkopības ministrija

Makšķerēšanas nozīme un ietekme uz zivju resursiem

- **Kopējais makšķernieku skaits** - ap 100 000
(2007. gada aptaujas dati)
- **Makšķernieku lomu apjoms** - ap 1 600 tonnu
(saskaņā ar novērtējumu 3-4 reizes pārsniedz rūpniecisko nozveju)
- **Makšķerēšanā iegūtā zivsaimnieciskā produkcija** - ap 10 kg/ha gadā
- **Zivsaimnieciskās produkcijas potenciāls Latvijas ūdenstilpēs** - vidēji 50 kg/ha
(saskaņā ar novērtējumu faktiskā produkcijas izmantošana, ņemot vērā gan makšķernieku, gan zvejnieku slodzi, nepārsniedz 20 kg/ha gadā)

Zivju resursu izmantošana makšķerēšanā Zivju sugu sastopamība makšķernieku lomos (2000. – 2001. gada aptaujas dati)*

Zivju suga	Sastopamība lomos (% gadījumu)
Līdaka	77,4
Zandarts	14,4
Āsaris	82,8
Plaudis	44,8
Rauda	62,0
Vimba	18,5
Strauta forele	9,6
Citas sugas (tai skaitā, salate, sams, lasis, taimiņš)	38,3

*J. Birzaks, 2007

Kopumā makšķernieki izmanto ap 20 sugu zivis

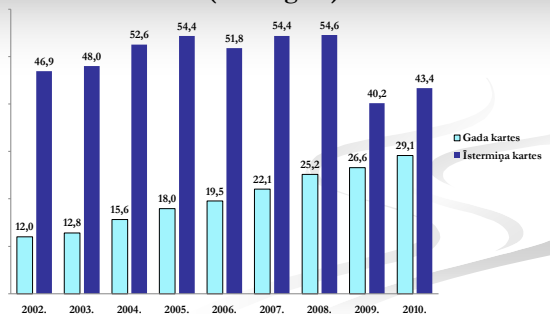
Latvijas iekšējo ūdeņu zivju resursu izmantošanas veidi*

Resursu izmantošanas veids	Resursu izmantošanas apjoms	
	tonnas	% no kopējā
Rūpnieciskā zveja ¹	500	19
Makšķerēšana	1600	61
Maluzvejniecība	500	19
Speciālā zveja (pētījumi, vaislinieku zveja u.c.)	30	1
Kopā	2630	100

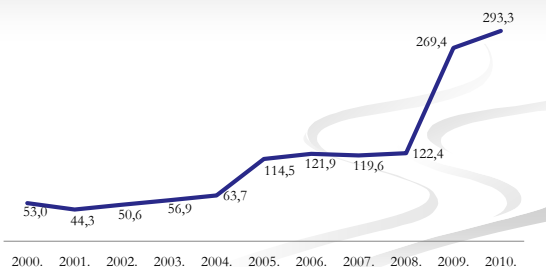
*J. Birzaks, 2007

¹ – kopā ar iespējamo nereģistrēto nozveju

Realizētās gada un īstermiņa makšķerēšanas kartes 2002.-2010.gadā (tūkst. gab.)

Zivju fonda ieņēmumi no makšķerēšanas karšu realizācijas 2000.-2010.gadā (tūkst. Ls)

Sadarbības ar makšķernieku organizācijām galvenās jomas

- Politikas plānošanas dokumenti, kas skar zivju resursu un ūdeņu izmantošanas un saglabāšanas jautājumus.
- Normatīvie akti, kas regulē makšķerēšanu, kā arī cita veida zivju resursu un ūdeņu izmantošanu un saglabāšanu.
- Atbalsta politika zivju resursu aizsardzības, saglabāšanas un atražošanas jomā.
- Papildus interešu joma - politikas plānošanas dokumenti un atbalsta politika tūrisma un reģionālās attīstības jomā.

Makšķernieku pārstāvju iesaistīšana valsts atbalsta politikas īstenošanā

Zivju fonds (2011. gadam – 204507 Ls)

- Sniedz atbalstu:
 - resursu pētījumiem;
 - Zivju resursu aizsardzībai;
 - zivju resursu atražošanai un pavairošanai;
 - starpvalstu sadarbībai zivsaimniecībā;
 - izglītošanai un informēšanai saistībā ar zivju resursiem.
- Fonda padomē – 2 makšķernieku organizāciju pārstāvji.
- Projektus pieņem konkursu veidā.
- 4. un 5. atbalsta pasākumam projektus var pieteikt arī biedrības.

Konsultācijas ar makšķerniekiem reģionu līmenī

- Licencētās makšķerēšanas un zemūdens medību nolikumu izstrādē un ieviešana konkrētā ūdenstilpē.
- No zivsaimniecības atkarīgo reģionu vietējo rīcības grupu stratēģiju izstrādē un atbalsta sniegšanas virzienu noteikšana (ar ūdeņiem saistītu aktivitāšu iekļaušana – makšķerēšanas tūrisma infrastruktūras attīstība u.c.)

Makšķernieku organizāciju iesaistīšana ūdeņu pārvaldības jautājumu risināšanā

I

- Līdzdalība darba grupās normatīvo aktu izstrādē.
- Līdzdalība politikas plānošanas dokumentu apspriešanas sanāksmēs.
- Zivju fonda un Eiropas Zivsaimniecības fonda projektu izstrādē un realizācijā, biedru konsultēšana par projektiem.
- Ūdenstilpju noma makšķerēšanas, zemūdens medību organizēšanai.
- Licencētās makšķerēšanas, zemūdens medību organizēšana.

Makšķernieku organizāciju iesaistīšana ūdeņu pārvaldības jautājumu risināšanā

II

- Makšķerēšanas karšu realizācija biedriem ar 25% atlaidi.
- Iesaistīšanās sabiedrisko vides inspektoru darbā, ziņošanas par novērotajiem pārkāpumiem koordinēšana.
- Makšķerēšanas ētikas principu pielietošana un popularizēšana.
- Makšķernieku informēšanas un izglītošanas pasākumi par zivju resursiem un to saglabāšanu.

Sadarbības ar makšķernieku organizācijām iespējamie veidi

- Ministrija – individuālais makšķernieks (no praktiskā viedokļa nav iespējams aptvert visas intereses).
- Ministrija – daudzas makšķernieku organizācijas (grūti definēt intereses un vajadzības, nav skaidrs, cik daudz un ko pārstāv, risks kādu neuzklausīt).
- Ministrija – vienots vai skaidri definēts kopīgs makšķernieku viedoklis vai izveidota kopīga sadarbības struktūra (nepieciešama atsevišķo organizāciju savstarpēja komunikācija un koordinācija, kā arī vēlme sadarboties).